

De strijd tegen voortijdig schoolverlaten

Maatje en hulpverlener

Studenten van de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden leren hulp verlenen op het mbo van Nordwin College in Leeuwarden. Met hun inzet daalde het aantal voortijdig schoolverlaters bij Nordwin met tachtig procent.

‘Wij gaan met leerlingen mee naar het eerste gesprek met een psychiater’

Docent Frieda Kleefstra in gesprek met Iris: “Ik stel voor dat je nog een uitnodiging voor een gesprek krijgt. Denk er nog maar eens goed over na”

“Je hebt net de intake test gedaan, hoe ging dat?”
 “Die was best pittig. En lang. Op de vorige school duurde de intake maar vijf minuten.”
 Iris Haringsma heeft een intakegesprek met docent diervverzorging Frieda Kleefstra voor de opleiding Diervverzorging niveau 3 aan het Nordwin College in Leeuwarden. Ze heeft thuis een vragenformulier ingevuld en voorafgaand aan het gesprek een AMN-test gedaan. Met die twee formulieren zit ze nu bij docent Kleefstra.

“Je hebt niveau 4 Zorg gedaan,” zegt die, “en je schrijft je nu in voor Diervverzorging niveau 2 in Sneek of niveau 3 hier. Hoe zit dat precies?” Iris heeft inderdaad twee jaar zorg gedaan, maar ze kwam erachter dat het dat toch niet is. Nu wil ze niet nog vier jaar naar school. Vandaar de keuze voor Leeuwarden of Sneek. Op haar AMN-test (zie links en downloads) heeft ze gemiddeld of goed gepresteerd. Niveau 3 kan ze wel aan. Maar toch zijn er vraagtekens.

Dankzij de begeleiding van het S-team haalde hij uiteindelijk nog niveau 2. In mijn eentje was dat nooit gelukt'

Kleefstra wil weten wat Iris met de opleiding wil. Het liefst wil ze in een asiel werken, maar ze weet dat het lastig zal worden om betaald werk te vinden in die sector. Daarom wil ze er snel doorheen en daarna nog een opleiding tot directiesecretaresse volgen, om geld te verdienen. Haar ouders, die haar studie betalen, zien het liefst dat Iris direct de secretaresseopleiding doet. Daar komt nog bij dat Iris bij haar ouders in een klein dorpje bij Balk woont, de stad vindt ze maar niks. Als ze in Leeuwarden naar school gaat, zal ze veel reistijd kwijt zijn op en neer naar de stad. Kleefstra adviseert Iris nog eens goed na te denken over haar keuze en er thuis nog eens over te praten. Ze stelt voor dat Iris nog een uitnodiging voor een gesprek krijgt. Dat vindt Iris goed. Bij het afscheid zegt ze dat de school een goede indruk op haar maakt. Als Iris weg is vult Kleefstra code rood in op het intakeformulier. Dat betekent dat Iris extra in de gaten gehouden moet worden. "Ik wil niet dat ze met de kerstvakantie al van school is, en gezien de omstandigheden zou dat zo maar kunnen."

Motivatie

Ongeveer vijf procent van de leerlingen in Leeuwarden heeft een code rood, die krijgen extra aandacht en zorg. Iets meer dan vijftien procent heeft code oranje, dat zijn leerlingen waarbij een paar kleine belemmeringen kunnen spelen en die dus aandacht vragen. Een kleine tachtig procent krijgt code groen, die kunnen zichzelf goed redden. Iris krijgt de code rood,

niet omdat ze niet vaardig genoeg is of zichzelf niet kan redden maar vanwege haar motivatie en omstandigheden. De docenten hebben training gehad in het interpreteren van de formulieren en het geven van de kleurenbeoordeling. Deze manier van intake en het vervolgtraject zijn bedoeld om het aantal voortijdige schoolverlaters (vsv'ers) terug te dringen. En dat lukt. Medeverantwoordelijk voor dit succes is het S(chooltalent)-team, kortweg S-team, een product van André Saris van Het Buro. Het S-team verzorgt in een drie jaar durend project bij Nordwin College en bij ROC Friese Poort het vervolgtraject. Doel daarvan is om het aantal vsv'ers terug te dringen. Dat gebeurt met de inzet van Het Buro en van stagiairs van Noordelijke Hogeschool Leeuwarden en vrijwilligers.

Stagiairs

Eén van die stagiairs is Marius Brouwer. Hij zit in het derde jaar van de opleiding maatschappelijk werk en dienstverlening aan de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden. Het hele jaar loopt hij samen met vijf andere studenten stage op het Nordwin College. Hij begeleidde dit jaar al ongeveer dertig leerlingen. Bijvoorbeeld een meisje dat vanwege de thuissituatie achterstanden opliep. Hij zorgde dat zij haar verhaal kwijt kon en ze maakten samen een planning. Een ander meisje kon niet bij haar ouders wonen. Ze woonde bij haar vriend en zijn moeder. Ook zij kon bij Marius haar verhaal kwijt, daarnaast legde hij contact met de gemeente en de woningbouw om te zorgen dat zij een eigen woonplek kreeg.

Tijdens deze stage leert Marius vooral de gesprekstechnieken in de praktijk. Gedurende de eerste twee jaar van zijn studie leerde hij vooral uit boekjes, nu leert de hogeschoolstudent 'voor het echie'.

Saris ziet veel voordelen in het werken met de stagiairs. Ze zijn jong, ongeveer van de leeftijd van de leerlingen, daardoor is er makkelijk aansluiting, ze praten dezelfde taal, appen naar elkaar. Daarnaast zijn het geen mensen van Nordwin College, daardoor maken leerlingen makkelijker de stap naar begeleiding. En het is goedkoop. Zonder deze stagiairs, die allemaal minimaal vier dagen per week aanwezig zijn en van wie er sommigen doorgaan als vrijwilliger, zou de zorg veel minder intensief kunnen zijn.

De studenten van het S-team begeleiden minimaal vier dagen per week leerlingen van Nordwin College en van ROC Friese Poort

André Saris (links) en Erik de Breij van Buro Saris tijdens de conferentie over de voortgang van het project S-team

Completer beeld

Het Nordwin College en Het Buro werken, door middel van het S-Team, samen op het gebied van leerlingenzorg. Ouders worden bij de zorg betrokken en met externe hulpverleners worden contacten onderhouden. Erik de Breij is als psycholoog verbonden aan Het Buro. Hij indiceert leerlingen en verwijst door. Hij is de contactpersoon tussen school en externe partijen. Dat ontzorgt de school en de docenten die hun handen vol hebben met de lessen. Voordeel van deze werkwijze, vindt Saris, is dat er ook naar de buitenwereld een duidelijke structuur is. “De huisarts die toch meestal erg van de privacy is, belt ons nu op om een completer beeld van de leerling te krijgen. Het gaat om goodwill en vertrouwen.”

“Leerlingen hebben door dat we er niet zijn om ze met de stok te slaan, maar dat we er zijn om ze te ondersteunen,” zegt De Breij, “daardoor maken ze ook de stap naar externe hulp makkelijker. Wij gaan met ze mee naar het eerste gesprek met een psychiater.”

Pareltje

Het klinkt allemaal heel mooi. Maar het S-team draait nog één jaar op Nordwin College, daarna

stopt de subsidie van het Oranje Fonds. Daarom is er ’s middags een bijeenkomst met vertegenwoordigers van de betrokken scholen en de gemeente. Daar worden de resultaten van het project nog eens uit de doeken gedaan. ROC Friese Poort is tevreden. Van de roc’s met meer dan tienduizend studenten hebben ze het laagste aantal vsv’ers en is het percentage gedurende het project teruggebracht van 5,5 naar 3,7. Landelijk ligt het op 5,7 procent. Met 3,3 heeft het Nordwin College het laagste percentage in Noord-Nederland. Locatiedirecteur Aad van der Burg wil dan ook met de gemeente in gesprek om het project te borgen binnen Nordwin College en Noordelijke Hogeschool Leeuwarden. Hij ziet zijn school als ontwikkelingschool voor de hbo-studenten en het S-team als, “een pareltje binnen onze school.” Docent Kleefstra zal blij zijn als het S-team blijft. “Twee jaar geleden had ik een leerling die zich inschreef voor niveau 4 maar allerlei stoornissen had. Daardoor ging het niet. Dankzij de begeleiding van het S-team haalde hij uiteindelijk nog niveau 2. Hij was daar erg blij mee. En ik ook want in mijn eentje was dat nooit gelukt.” ■